

НЕЗАВИСИМА МАКЕДОНИЈА

Съдържание

Загоричани

кървава двасетгодишнина

Изъ трънливия пѣть

Писмо отъ Атина

Македония въ Скупщината

Панахидата за Давидовъ

Изъ живота на Македонската емиграция, вечеринки, събрания и пр.

В-къ „НЕЗАВИСИМА МАКЕДОНИЈА“

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО

АБОНАМЕНТЪ:

Годишно за България 120 лв. Полугодишно — 70 лв.
За Америка 2 дол. За останалитѣ държави — 200 лв.
За обявления се плаща 2 лева на кв. см.

Адресъ: ул. „Александръ I“ 16. Телефонъ 1719.

NEZAVISSIMA MAKEDONIA
édition hebdomadaire

ABONNEMENT: Pour la Bulgarie—120 leva—1 an.; 70 leva—6 mois.

Les Etats-Unis: 2 dollar et pour les autres Etats — 200 leva.

Adresse: Sofia, rue „Aleksandr I“ 16. Tci.

Редакторъ П. Мърмезъ

ЗАГОРИЧАНИ

Кървава двадесетгодишнина

Прѣди двадесетъ години, къмъ края на м. априль, името на село Загоричани, придобило внезапно зловещата слава на македонски Батакъ, гърмѣше по всички кѣтове на българската земь. Македонската емиграция и свободните българи, обладани отъ едно стихийно чувство на болка и на гнѣвъ, се сбираха на митинги и отправяха на разни адреси позиви, проклетия и люти закани.

Една андартска чета бѣ нападнала Загоричани, подпалила селото и подложила жителитѣ му на сечь. За своя злодѣйски подвигъ четата бѣ избрала 23 априль, Гюргьовденъ, за да подчертае, че поднася избититѣ българи кървавъ даръ на грѣцкия краль Георги I, по случай именния му день.

Дѣянieto бѣ извършено отъ чета изпратена отъ Гърция, въ турска територия, противъ българско село, въ едно врѣме, когато въ Македония царуваше ерата на мюрцшегски реформи, прилагани подъ ръководството на Австро-Унгария и Русия. То прочее, отразява тогавашното състояние на македонския въпросъ въ всичката му трагическа сложность. То характеризира и андартското движение инспирирано отъ официална Гърция съ негласното одобрѣние на турската власть, насочено противъ националния подъемъ и освободителната борба на мѣстнитѣ българи.

По нататъшната сѣдба на това село символизира изобщо сѣдбата на Македония, тъй чудовишно превратна.

*

На нашата чета се падна прѣзъ балканската война да занесе първа въ Загоричане поздрава на България, воюваща по далечни бойни фронтове за свободата на Македония. Ето какво записахъ азъ тогава въ своя четнишки дневникъ:

„Загоричани.

„Колко ужаси и кръвнина наумява това име!

„Картината на опустошението тукъ е много по-страшна. Отъ 5—600 гиздави кѣщи които броеше нѣкога това село опожарено за прѣвъ пътъ прѣзъ възстанието, само 200 сж построени наново. Цѣли махали сж още въ развалини.

„Но не споменѣтъ за турското опустошение ни гнети въ тоя моментъ, когато полумѣсецътъ така безслѣвно залѣзва. На 23 априль 1905 г., именния день на грѣцкия краль Георги, селото изпита друга по-страшна напасть: то биде прѣдадено на огнь и сечь отъ грѣцкитѣ андарты. Разпрѣснатитѣ по чужбина загориченци образуваха послѣ фондъ за да увѣковѣчатъ съ особена гробница и черквица паметъта на 60 души свои сѣселяни, загинали отъ андартския ножъ и куршумъ или изгорѣли въ пламѣцитѣ.

„Съдемъ години отъ тогава. Ала ужасното произшествие не е отъ тия, които лесно се забравятъ. Часть отъ

новопостроенитѣ кѣщи станаха пакъ пепелища, къмъ развалини отъ възстанието се прибавиха нови, цѣли семейства бидоха унищожени, послѣдвано ново бѣгство по чужбина. И Загоричани едва ли нѣкога ще си възвърне първия цвѣтущъ видъ и славата на първо село въ Костурско.

„Безъ да размѣнимъ дума, ние чувствуваме и разбираме неутѣшимата и неизцѣрима горестъ, която развалинитѣ и гробницитѣ будятъ у загориченци.

„Андартскиятъ войвода Андреасъ пристигна въ Загоричани да ни поздравя Участника въ клането прѣди седемъ години, той до сега избѣгвалъ да прилари въ Загоричани. Нашето дохождане му прѣдставя, види се, случай за да се примири съ живитѣ братя и роднини на изкланитѣ загориченци.

„Трѣбваше да задушимъ чувствата си Трѣгнахме къмъ площада, кждѣто Андреасъ бѣ наредилъ въ полукръгъ своитѣ момчета. Щомъ се явихме той скочи отъ коня си, прѣгърна Чакаларова и го цѣлуна въ устата. Хитриятъ грѣкоманинъ извърши това толкова ловко и бързо, че Чакаларовъ не можѣ да избѣгне неприятната цѣлувка. Азъ се дръпнахъ на страна и се отървахъ само съ едно ржуване.

„Едвамъ сега разбрахъ, че грѣцко-българското помирение и балканскиятъ съюзъ не сж въ състояние да заглушатъ въ насъ спомена за загоричанското клане, нито да смиратъ възмущението ни отъ тоя безочливъ грѣкоманнъ, който бѣ избралъ тъкмо Загоричани за да се срѣщне съ насъ, поставяйки по тоя начинъ Загориченци въ необходимостъ да му оказватъ услуги и гостопримство“.

*

Сподѣлило страшния за Македония финалъ на балканската война прѣзъ 1913 г., днесъ Загоричани е подъ властта на държавата, която прѣди двадесетъ години го изкла чрѣзъ своитѣ андарты. Неговитѣ развалини и неговата гробница паметникъ не сж ли най-изобличителния материализиранъ изразъ на безсрамната гавра, която победителитѣ отъ 1918 г. се стараха да прикриятъ съ залъгалката наречена „договори права на малцинствата“? Неговитѣ развалини и неговата гробница-паметникъ не воплощаватъ ли безконечната трагедия на едно население, което продължава да мъченичествува само заради своето национално име?

До татъчно е да се произнесе едно име, обезсмъртено въ най-новата фаза на македонското мъченичество, за да се убѣди всѣки че изстребителната борба противъ българщината продължава и днесъ съ сжщата нечовѣшка жестокость и съ андартскитѣ похвати отъ 23 априль 1905 година

— Търлисъ